

1 Natura –arvioinnin tarveharkinta

Raaseporissa, Fjärdsjärin selvitysalueen läheisyydessä sijaitsee osia Tammisaaren ja Hangon saariston ja Pohjanpitäjänlahden merensuojelualueesta. Alue on suojeltu Natura-alueena (FI0100005), jonka aluetyppeinä ovat SCI ja SPA (SAC). Natura-alueen kokonaispinta-ala on noin 52 500 hehtaaria. Tavoitteena on merenpohjan, vedenalaisluonnon ja veden laadun suojeleminen. Alueen fladat ja matalat merenlahdet ovat linnustolle tärkeitä pesimä- ja levähdysalueita.

Kaava-alueen eteläpuolella sijaitsee vuonna 1978 perustettu yksityinen Gästansin luonnonsuojelualue. Itäpuolella on vuonna 1981 perustettu yksityinen Strömsön luonnonsuojelualue. Molemmat yksityiset suojelualueet on perustettu saaristoluonnon suojelualueiksi. Ne on liitetty ym. Natura-alueeseen.

Natura-alueen läheisyys tarkoittaa sitä, että kaavamuutoksen osalta on tarpeen tehdä niin sanottu Natura-arvioinnin tarveharkinta, jossa arvioidaan hankkeen mahdollisia vaikutuksia Natura-alueen luontoarvoihin. Tarveharkinnan perustella päätetään, onko tarpeen tehdä varsinaista Natura-arviointia, jossa hankkeen luontovaikutukset arvioidaan tarkemmin (Söderman 2003, ss. 59-63.).

Fjärdsjärillä on tällä hetkellä kaksi 1970-luvulla rakennettua loma-asuntoa, joiden rakennusoikeudesta osa on toteuttamatta. Yleiskaavassa alue on loma-asuntoalue (RA-3). Tekeillä olevassa ranta-asetuksessa saareen on merkitty matkailua palvelevien rakennusten alue (RM), maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on ympäristöarvoja sekä venesatama (LV). Kaavan tarkoituksena on mahdollistaa saarelle pää- ja saunarakennuksen lisäksi 12 kappaletta kesäkäytössä olevaa enintään 20 m² kokoista rakennusta. Saaren kesäaikaisen asukasmäärän arvioidaan vaihtelevan kerrallaan enimmillään 20-30 henkilön välillä. Kaavamääräysten mukaan saarelle ei tule vesikäymälää ja harmaat vedet tulee käsitellä erillisen suunnitelman mukaan.

Kaavalla ei ole vaikutuksia Tammisaaren ja Hangon saariston ja Pohjanpitäjänlahden merensuojelualueeseen. Lähimmillään Fjärdsjärin saari on noin 550 metrin etäisyydellä Natura-alueen rajasta. Matkailutoiminnasta aiheutuva virkistyskäyttö tulee aina olemaan ammattitaitoisten oppaiden ohjaamaa, eivätkä käyttäjät liiku Fjärdsjärin ulkopuolella itsenäisesti. Mikäli saari olisi tavanomainen loma-asuntokäytössä oleva saari, voisivat asukkaat liikkua jokamiehenoikeudella saaristossa ja aiheuttaa tietämättömyyttään häiriötä linnustolle. Opastetut retket Fjärdsjäriltä lähiympäristöön tehdään säännösten mukaan, jolloin rantautumista lintuluodoille ei tehdä pesintäaikaan tai mairinnousukiellon aikaan eikä lintuja muutenkaan häiritä. Tästä syystä matkailualueesta johtuvalla virkistyskäytöllä ei ole vaikutuksia Natura-alueen linnustoon. Natura-alueen merenpohjaan, vedenalaisluontoon tai veden laatuun kaavan mahdollistamalla rakentamisella ei ole vaikutuksia.

Fjärdsjärin ja Gästansin Natura-alueen välillä kulkee vilkkaasti liikennöity veneväylä. Natura-alueen läheisyyteen on voimassa olevassa yleiskaavassa osoitettu joitakin uusia rakennuspaikkoja, jotka rajoittuvat Natura-alueeseen. Olemassa oleva veneliikenne sekä loma-asukkaiden liikkuminen Natura-alueella tai sen läheisyydessä aiheuttavat jo nykyisellään eritasoisia häiriöitä Natura-alueelle.

Kaavan mahdollistaman rakentamisen ja asukasmäärän kasvun ei voida katsoa vaikuttavan Tammisaaren ja Hangon saariston ja Pohjanpitäjänlahden merensuojelualueen arvoihin.

kokonaisuudessaan tai edes selvitysalueita lähimpänä olevilla osa-alueilla. Tästä syystä varsinaisen Natura-arvion tekeminen hankkeen osalta ei ole tarpeellista.

Helsinki 11.6.2019

Susanna Pimenoff
FM, luontokartoittaja, Luontotieto Keiron Oy